

FEDERALE OVERHEIDSDIENST WERKGELEGENHEID, ARBEID EN SOCIAAL
OVERLEG

Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk.

Advies nr. 151 van 1 juni 2010 met betrekking tot een ontwerp van *koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 september 2004 betreffende de bescherming van stagiairs*.

I. VOORSTEL EN MOTIVERING

Bij brief dd. 17 maart 2010 heeft Mevrouw de Minister het Ontwerp van *koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 september 2004 betreffende de bescherming van stagiairs* voor advies overgemaakt aan de Voorzitter van de Hoge Raad PBW met de vraag advies uit te brengen binnen de 2 maanden.

Op 26 maart 2010 heeft het Uitvoerend Bureau van de Hoge Raad kennis genomen van dit ontwerp van besluit en heeft beslist om het onderzoek van het ontwerp en de voorbereiding van het advies toe te vertrouwen aan een Commissie ad hoc.

Overeenkomstig de beslissing van het Uitvoerend Bureau van 26 maart 2010 heeft de bijeenkomst van de Commissie ad hoc D36ter Ontwerp van *koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 september 2004 betreffende de bescherming van stagiairs* plaatsgehad op maandag 19 april 2010.

Een tweede bijeenkomst van de commissie ad hoc D36ter heeft plaatsgehad op donderdag 29 april 2010.

Gezien de hoogdringendheid zowel ingegeven door de adviesaanvraag binnen een termijn van 2 maanden als door de bekommernis van de sociale partners om tot een regeling voor het gezondheidstoezicht van stagiairs te komen voor het begin van het volgend school- en academiejaar, werd beslist het advies van de leden van de Hoge Raad PBW over het ontwerp van advies via een schriftelijke procedure in te winnen.

Dit ontwerp van koninklijk besluit heeft tot doel de gevolgen te ondervangen van het arrest nr. 198.873 van 14 december 2009 van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het ontwerp heeft de volgende krachtlijnen:

- Er wordt in de mogelijkheid voorzien voor de werkgever om een beroep te doen op de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk van de onderwijsinstelling voor de uitvoering van het gezondheidstoezicht op de stagiairs;
- Er wordt een bijdrage vastgelegd die de werkgever verschuldigd is aan de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk van de onderwijsinstelling.

II. ADVIES VAN DE HOGE RAAD PBW, UITGEBRACHT BIJ SCHRIFTELIJKE PROCEDURE

De Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk is er zich van bewust dat er dringend een oplossing moet komen inzake het gezondheidstoezicht voor stagiairs.

Tegen het begin van het volgend school- en academiejaar zou de regeling van gezondheidstoezicht voor stagiairs op punt moeten staan, zodat de continuïteit ervan kan gewaarborgd worden.

Vanuit dat oogpunt vindt de Hoge Raad op 1 juni 2010 unaniem het voorliggende ontwerp KB aanvaardbaar.

Onverminderd het unaniem gunstig karakter van het advies maakt de Hoge Raad PBW volgend voorbehoud:

De Hoge Raad wil zo spoedig mogelijk een discussie ten gronde over de knelpunten die volgens hem een correcte en volledige uitvoering van de wet welzijn inzake de bescherming van leerlingen en stagiairs in het algemeen en het gezondheidstoezicht voor deze doelgroepen in het bijzonder, in de weg staan.

Doel is te komen tot een definitieve regeling die beantwoordt aan de basisprincipes inzake welzijn op het werk zoals onder andere de gelijke behandeling en het vertrekken van de risicoanalyse als uitgangspunt.

De Hoge Raad wijst er verder op dat er een correct tarief gehanteerd moet worden voor het gezondheidstoezicht op stagiairs dat de werkelijke prestaties afdekt. De Hoge Raad vraagt ook om duidelijke argumenten te formuleren ter verantwoording van dat tarief.

De Hoge Raad vraagt aan het Fonds voor Beroepsziekten om de nodige schikkingen te treffen teneinde opnieuw een terugbetalingsregeling, met een aangepast correct tarief, in te stellen in afwachting van de eerder vermelde definitieve oplossing.

De vertegenwoordigers van het ACV in de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk wensen daarnaast volgende opmerkingen toe te voegen.

Zij delen geheel de bekommernis om voorafgaand aan het volgend schooljaar een oplossing tot stand te brengen voor het gezondheidstoezicht op stagiairs.

In het kader van deze hoogdringendheid vinden zij het voorliggende ontwerp-KB aanvaardbaar.

De vertegenwoordigers van het ACV in de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming menen dat het koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 september 2004 betreffende de bescherming van stagiairs aan volgende principes moet beantwoorden.

1. Algemene principes:

- Deze leden benadrukken dat er een regeling moet komen voor de stagiairs die het gelijkheidsprincipe eerbiedigt. Immers dit was de grond waarop de Raad van State het vorige koninklijk besluit vernietigd heeft.
- Het correct uitvoeren van technische prestaties, zoals voorzien in het koninklijk besluit gezondheidstoezicht, is evenzeer belangrijk voor stagiairs. Denken we maar aan inentingen voor verpleegkundigen, voor stagiairs in de groensectoren enz. De betaling van deze technische prestaties zou kunnen opgenomen worden in het forfait van het gezondheidstoezicht.
- Een nieuwe regeling mag geen hinderpaal vormen voor de stagiairs, de stagemeesters en de stages. Zo mogen er geen kosten aangerekend worden aan de stagiairs voor het gezondheidstoezicht of voor bijkomende technische prestaties.
- De risicoanalyse blijft de basis voor het vaststellen of er gezondheidstoezicht nodig is of niet.
- Bovendien blijven deze leden nastreven dat het gezondheidstoezicht als gevolg van de resultaten van de risicoanalyse gebeurt bij de stagegever-werkgever.
- Er zou een regeling moeten komen voor kortlopende, weinig productieve stages. Deze stages zouden geen bijkomende kosten mogen meebrengen voor de stagegever. Voor langlopende stages, die meestal wel productief zijn, zou het gezondheidstoezicht op de stagiair betaald kunnen worden door de werkgever.
- Het gelijkheidsprincipe telt ook voor leerlingen die in de onderwijsinstelling een activiteit uitvoeren die gelijkaardig is aan de arbeid die ze zullen uitvoeren bij een werkgever.

2. Toetsing van het ontwerp KB aan bovengenoemde principes:

- De leden van de Hoge Raad die het ACV vertegenwoordigen beschikken niet over alle nodige informatie. Zo is er nog geen duidelijkheid over de tussenkomst van het Fonds voor Beroepsziekten, is er geen duidelijkheid over de regeling van de technische prestaties, de periodieke gezondheidsbeoordeling en de spontane raadplegingen.
- Het gelijkheidsprincipe wordt niet gerespecteerd. Voor de stagiairs wordt weerom een afwijkend tarief voorzien. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat er een splitsing kan gebeuren tussen een algemene gezondheidsbeoordeling en het louter medisch onderzoek bij de arbeidsgeneesheer. Bovendien zou dit tarief enkel betrekking hebben op de voorafgaandelijke gezondheidsbeoordeling. De gelijke behandeling van stagiairs in verband met periodieke gezondheidsbeoordeling, spontane raadplegingen en technische prestaties is evenmin geregeld.
- Door het ontwerp-KB wordt de mogelijkheid voorzien om af te wijken van het algemene principe dat de risicoanalyse en het gezondheidstoezicht moeten uitgevoerd worden door de werkgever (stagemeester) en dat het gezondheidstoezicht uitgevoerd wordt door de preventieadviseur arbeidsgeneesheer die ook betrokken geweest is bij de risicoanalyse.

De vertegenwoordigers van het ACV in de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk maken daarnaast volgende bemerkingen per artikel per artikel:

Art. 1, §2.- het feit dat de mogelijkheid voorzien wordt in dit artikel om het gezondheidstoezicht op de stagiair toe te vertrouwen aan de interne of externe dienst van de onderwijsinstelling, zorgt ervoor dat de koppeling met de risicoanalyse losgelaten wordt.

Het is immers uit de resultaten van de risicoanalyse bij de werkgever dat moet blijken of gezondheidstoezicht nodig is of niet.

De arbeidsgeneesheer die het gezondheidstoezicht uitvoert is niet betrokken bij de risicoanalyse. Hij kent de arbeidsomstandigheden en de werkposten bij de stagegever niet. In het beste geval wordt hij op de hoogte gebracht van de resultaten van de risicoanalyse bij de werkgever via een werkpostfiche.

De arbeidsgeneesheer van de onderwijsinstelling kan ook geen voorstellen formuleren tot aanpassing van de werkposten of tot aanpassing van de arbeidsomstandigheden.

Art. 2, §2.- Vaststelling van nieuw tarief. Door het vaststellen van een nieuw tarief dat $\frac{2}{3}$ bedraagt van het tarief van een vaste werknemer wordt het gelijkheidsprincipe nog steeds geschonden. Bovendien regelt dit tarief alleen de voorafgaandelijke gezondheidsbeoordeling. Het periodiek gezondheidstoezicht en de spontane raadplegingen waarop de stagiair eveneens recht heeft, worden niet gevat door dit ontwerp KB.

III. BESLISSING

Het advies aan de Minister van Werk te sturen.